

The book cover features a vibrant red background with a detailed black and gold floral pattern. The pattern includes large, stylized flowers and leaves, with intricate line work and stippling for shading. A central gold rectangular box contains the title and author's name in white text.

**Irwin Shaw**

LÁSKA  
V TEMNÉ  
ULICI

**PROSTOR**



Edice Pozdní sběr přináší v nových, nebo revidovaných překladech díla cizojazyčných autorů, se kterými se český čtenář mohl setkat v průběhu dvacátého století. Díla, dnes možná pozapomenutá anebo zapadlá, která však na vinici času dozrála a prokázala svou trvalou hodnotu.

Svazek 6

Irwin Shaw  
**Láska v temné ulici**

PROSTOR



**Irwin Shaw**

# LÁSKA V TEMNÉ ULICI

*přeložila Heda Kovályová*



PROSTOR | PRAHA | 2018

Love on a Dark Street  
Copyright © 1965 by Irwin Shaw  
All Rights Reserved

Czech edition © PROSTOR, 2018  
Translation © Heda Kovályová, 1970

ISBN 9788072603886

## MUŽ, KTERÝ SE OŽENIL S FRANCOUZKOU

*Postupně tomu zvyku nadobro propadl. Teď už se z toho stal pravidelný večerní obřad. Jen co nasedl na hlavním nádraží do vlaku, který ho odvážel po práci domů, ihned otevřel francouzské noviny. Nečetlo se mu snadno, protože se učil francouzsky, teprve co se vrátil z Evropy, jen o něco déle než rok. Poslední dobou už pročítal skoro celé noviny, zprávy o nehodách a zločinech na druhé stránce, politický komentář, divadelní referát, dokonce i co nového ve sportu. Ale ze všeho nejdřív si vždycky vyhledal zprávy o atentátech a plastických trhavinách, o vraždění, o pumových útocích a masakrech, jež páchala v Alžírsku a po celé Francii Tajná armáda vzbouřenců proti vládě generála de Gaulla.*

*Všude hledal jisté jméno a víc jak rok po něm pátral marně. Až konečně jednoho deštivého jarního večera, právě když přečpaný vlak, plný zajatců předměstských čtvrtí, vyjížděl z nádraží, se pojednou objevilo. V Paříži vybuchlo té noci jedenáct pum, stálo v novinách. Bylo zdemolováno jedno knihkupectví, lékárna, byty dvou úředníků, obydlí jistého novináře. Novinář byl zraněn na hlavě, ale, jak se říká ve Francii, dny jeho života nebyly ještě sečteny.*

*Beauchurch položil noviny pod sedadlo. Tentokrát je s sebou domů nevezme.*

*Seděl a zíral z okna, které teď zaplavily proudy deště,*

*když vlak vyjel z tunelu a řítil se po Park avenue. Nedopadlo to všechno docela přesně podle očekávání, ale moc nescházelo, moc nescházelo. A jak se díval z okna, celý rok se rozplynul a čínžáky a deštěm zmáčené newyorské střechy se proměnily v odpolední ulice Paříže.*

Vešel do trafiky a tak dlouho posunkoval a ukazoval, až dostal doutník, jaký si přál. Toho odpoledne to byl už druhý doutník. Doma kouřil doutníky vždycky až po večeri, ale teď má dovolenou, byl na výtečném obědě se dvěma starými přáteli a kolem dokola byla Paříž, živá, neznámá a zábavná, a ten druhý doutník v něm umocnil pocit přepychu a dobré pohody. Zapálil si jej a pomalu se loudal přepychovou ulicí, obdivoval výkladní skříně, vzhled žen a poslední paprsky podzimního slunce, které osvětlovaly Napoleonovu sochu na špici vysokého zeleného sloupu. Podíval se do výkladu proslulého klenotníka a málem se rozhodl, že se plácne přes kapsu a koupí ženě brož. Vstoupil dovnitř, zeptal se na cenu, a když zase vyšel ven, vrtěl užasle hlavou. Koušek dál se zastavil v knihkupectví a koupil jí velikou, krásně vypravenou knihu barevných reprodukcí obrazů Pařížské školy. Byla to drahá kniha, ale proti té broži mu připadala za babku.

Ginette si stejně na šperky nepotrpí. Ještě štěstí. Protože až do letošního roku, kdy se Beauchurch stal spolujednatel advokátní kanceláře, v níž od promoce pracoval, se museli s Ginette dost uskrovnovat. Děti a daně a nový dům poblíž Stamfordu, to všechno stálo tolik, že jim na brilantové brože nezbývalo. A vůbec, řekl si Beauchurch, Ginette je tak krásná a elegantní,



že brilianty ani nepotřebuje. Musel se sám usmát, jak mazaně a lichotivě se vytáčí.

A vtom, jen půl domovního bloku od hotelu, ji uviděl. Šla asi dvacet metrů vepředu a dělilo je dost lidí, ale přesto mu ihned padla do oka její zářivá, pěkně učesaná hlava a přímé, ukázněné držení těla při chůzi. Ale nebyla sama. Šel s ní muž v plášti do deště a v měkkém zeleném tyroláčku, a jak pozvolna kráčeli k hotelu na rohu rue de Rivoli, Ginette se ho držela za paži. Hovořili vážně, Ginette s tváří obrácenou k muži, který jí razil cestu mezi chodci, a chvílemi se zastavovali, jako kdyby je vážnost rozhovoru zadržovala.

Když se na ně Beauchurch díval, cítil, jak jeho dobrá pohoda, radost z přepychu a vědomí, že je poprvé v životě v tomto městě, náhle opadáva. Jeho žena byla tak očividně zaujata tím chlapíkem v pršáku, sledovala ho tak napjatě, účastně a důvěrně, že zřejmě vůbec nevnímala, co se děje kolem ní, a Beauchurch měl dojem, že kdyby k ní teď popošel a postavil se jí do cesty, trvalo by hezkou chvíli, než by ho poznala. Při pohledu na vlastní ženu, po téměř třináctiletém manželství tak mocně spjatou s cizím člověkem na ulici cizího města, připadal si Beauchurch ztracený a vyřazený a na okamžik mu blesklo hlavou, že by ho mohla jednoho krásného dne i opustit.

Schválně se zastavil a zadíval se do výkladní skříně, aby se zbavil pohledu na tu dvojici. Jeho odraz ve skle byl pevný, jasný, uklidňující obraz muže kolem pětaticítky, docela pohledného, kypícího zdravím, úsměv vyrytý v koutcích úst. Byla to podoba muže, který zřejmě není ani vrtošivý, ani nepropadá neurotickým představám, muže, na něhož je spolehnutí, že v kritických

situacích bude jednat inteligentně a energicky, že se nedá vehnat do ukvapených závěrů ani že nepropadne bezdůvodným obavám.

Zatímco zíral do té výkladní skříně, usilovně se snažil objasnit pravděpodobný význam toho, co viděl. Žena mu řekla, že půjde na oběd s matkou. Jelikož Beauchurch s tou starou dámou, která uměla anglicky zrovna tak málo jako on francouzsky, už několikrát večeřel, měl za to, že dostal všem povinností pohostinsky vystupujícího zetě, a omluvil se, aby mohl poobědvat se svými přáteli. Teď však jsou čtyři hodiny pryč. Oběd musel dávno skončit – i tady v Paříži. I když se Ginette sešla s matkou, muselo jí od té doby zbýt dost času na jiné schůzky. Ginette vyrostla v Paříži; od té doby, co se vzali, byla ve Francii dvakrát sama a ten muž v plášti do deště mohl být jedním ze stovky jejích někdejších přátel nebo známých a mohla ho náhodou potkat někde na ulici. Ale vzpomínka na to, jak Ginette a ten muž v pršáku vypadali, když je zahlédl dvacet kroků před sebou, vyloučila jakoukoli náhodu a způsobila, že slova „přítel“ nebo „známý“ vyzněla nevhodně a falešně.

Naproti tomu za těch třináct let manželství Ginette nikdy neprojevila ani sebeslabší náznak zájmu o jiné muže, a když byla naposledy v Paříži na návštěvě u matky, vrátila se o dva týdny dříve, protože, jak sama tvrdila, nemohla už snést odloučení od Beauchurche a od dětí. A při této poslední návštěvě, která trvala téměř tři týdny, byli manželé den co den skoro ustavičně spolu, až na ty nezachytitelné hodiny, kdy ženy mizívají u kadeřníka a v krejčovských salonech.

A ještě jednu věc je třeba uvážit – kdyby měla co

skrývat, proč by se procházela kousek od hotelu, kde může každou chvíli potkat svého muže? Ledaže vůbec nemá zájem něco skrývat, ledaže chce záměrně vyprovokovat... vyprovokovat – co? *Vyprovokovat...*

Strnul před tou výkladní skříní jako zkamenělý, nepohnul se ani o vlas, ani prst nepokrčil. Takhle na povel znehybnět se naučil už hodně dávno a opakoval to vždycky, když se mu chtělo vybuchnout, udělat něco ukvapeného, popustit uzdu hněvu nebo netrpělivosti. Jako mladík býval zbrklý a prchlivý. Vyhodili ho ze dvou základních a jedné střední školy. Vojenskému soudu ušel pouze díky neočekávané blahovůli majora, kterého předtím hrubě urazil. Býval popudlivý, zaslepený rváč, nadělal si spoustu nepřátel, byl nesnášenlivý, někdy až hrubý k mužům i k ženám. Ale změnil se, i když jen pomalu a bolestně; byl natolik inteligentní, aby pochopil, že se ocitl na pokraji zkázy. Nebo lépe řečeno, změnil se napovrch, zvládl své chování. Věděl, jaký chce být, jaký musí být, má-li dosáhnout cílů, které si vytkl. Měl už od raného mládí zcela jasnou představu, jaké cíle to jsou. Zahrnovaly finanční jistotu, pověst bezúhonného a pracovitého člověka, manželství založené na lásce a čestném jednání, pěkné děti a později politickou moc a vysoké postavení ve federálním soudnictví. Uvědomoval si, že tohle všechno by mu uniklo, kdyby se za všech okolností pevně neovládal. Přinutil se jednat pomalu, potlačovat svou prchlivost, ukazoval se světu jako vzor klidného, vyrovnaného, uvážlivého muže. Dokonce i před Ginette dokázal zachovat tuto představu téměř neporušenou. Stálo ho to hodně, ale až dosud se mu to vyplatilo. Věděl, že v hloubi srdce je dosud divoký a zbrklý, jen vybuchnout, že je

schopen nadobro zničit sám sebe pro ukojení chvilkového hněvu, chvilkové tužby. Jeho rozvážné pohyby, klidná mluva, umělé ovzduší nepřístupnosti, jímž se obklopil, to všechno byly prostředky vypočítané pro sebezáchovu. Navenek působil jako dokonale usedlý člověk, měl však pocit, že je v neustálém nebezpečí. Zdánlivě tak rozšafný a vyrovnaný, sváděl v nitru den co den bitvu s nepřičetným vztekem a žil v ustavičné hrůze z toho, že jednoho krásného dne ta užitečná maska obdivuhodného klidu, pod níž skrýval svou vnitřní rozháranost, praskne a odpadne.

*Vyprovokovat, vyprovokovat...*

Beauchurch pokrčil rameny. Ještě jednou se podíval do výkladní skříně na svůj mohutný, rozvážný, švihácký obraz a pak zamířil k hotelu. Ginette a toho muže teď už nebylo vidět. Beauchurch rychle přeběhl několik metrů ke vchodu, odhodil nedokouřený doutník a vešel.

Ginette stála s mužem v pršáku u recepčního pultu ve vestibulu. Muž smekl klobouk a pomalu jím otáčel v rukou. Když se Beauchurch přiblížil, zaslechl, jak se Ginette ptá vrátného: „Est-ce que monsieur Beauchurch est rentré?“, což byla jedna z mála francouzských vět, jímž Beauchurch rozuměl.

„Bonjour, madame,“ řekl Beauchurch s úsměvem, dávaje si záležet, aby se tvářil jakoby nic. „Čím vám mohu posloužit?“

Ginette se otočila. „Henry,“ řekla, „doufala jsem, že už tu budeš.“ Políbila ho na tvář. Beauchurchovi připadala strnulá a nesvá. „Chci, aby ses seznámil s mým přítelem. Claude Mestre – můj manžel.“

Beauchurch stiskl muži ruku. Ten prchavý dotek

v něm zanechal suchý a nervózní dojem. Mestre byl vyčouhlý a hubený, měl vysoké klenuté čelo, hladké kaštanové vlasy a šedé a ustarané, hluboko vsazené oči a dlouhý rovný nos. Byl to pohledný chlapík, ale obličej měl bledý a vypadal unaveně, jako kdyby byl přepracován. Když se zdravil s Beauchurchem, zdvořile se usmál, ale v tom úsměvu byla skryta jakási nerosrozumitelná prosba.

„Nechceš už nikam jít, Henry?“ zeptala se Ginette. „Můžeme se někde posadit a dát si něco k pití, co říkáš?“

„Ale ovšem,“ řekl Beauchurch.

„Nechci vám zkazit odpoledne,“ řekl Mestre. Měl silný cizí přízvuk, mluvil však pomalu a jasně, vyslovoval svědomitě každou slabiku. „Máte v Paříži tak málo času.“

„Do večere nemáme nic na práci,“ řekl Beauchurch. „Moc rád bych si něco vypil.“

Šli k baru dlouhou halou, kde staré dámy popíjely čaj. Bar, ohromný, tmavý a téměř prázdný, se honosil zašlým pozlátkem a mahagonovou nádherou paláce z devatenáctého století. Když procházeli dveřmi, které jim Mestre otevřel, Ginette stiskla Beauchurchovi paži. V její těsné blízkosti ovanula Beauchurche silná, příjemná vůně jejího parfému.

„Jak se vede mamince?“ zeptal se Beauchurch, když přecházeli místností k vysokým oknům, z nichž bylo vidět na Tuilerie.

„Skvěle,“ řekla Ginette, „mrzelo ji, žes nemohl přijít na oběd.“

„Řekni jí, že přijdu příště,“ řekl Beauchurch. Dali pláště číšníkovi a posadili se. Beauchurch dal číšníkovi

i balíček s knihou reprodukcí, ale neřekl Ginette, co v něm je.

„Tehle bar vypadá hrozně ponuře, vidíte,“ řekl Mestre a rozhlédl se kolem sebe. „Sem by mohla chodit na skleničku strašidla.“

„Řekl bych, že někdy kolem roku 1897 tu muselo být náramně živo,“ řekl Beauchurch.

Číšník přišel a všichni si objednali whisky a Beauchurch zase ucítil Ginettinu voňavku, když se k němu přiklonila, aby jí zapálil cigaretu. Zahlédl, anebo se mu aspoň zdálo, že zahlédl na Mestrově tváři pát-ravý výraz, jako kdyby se Francouz snažil odhadnout vzájemný vztah manželů, kteří seděli u stolu proti němu, podle toho, jak se k sobě na okamžik přiblížili nad plaménkem zapalovače.

U baru stáli dva mohutní Američané a jejich hluboké hlasy burácely místností jako zvuková kulisa; jen tu a tam se znenadání přenesla přes holé stolky srozumitelná věta. „... problém je s tou belgickou delegací,“ říkal právě jeden z nich. „Jsou hrozně nevrlí a podezíraví. Chápu úplně proč, ale...“ a pak se hlas zase proměnil v nesrozumitelné mumlání.

„Claude je novinář,“ řekla Ginette hlasem hostitelky, která seznamuje své hosty na večírku. „Je jedním z nejvýznamnějších žurnalistů ve Francii. Tak jsem ho taky našla. Uviděla jsem jeho jméno v novinách.“

„Blahopřeju,“ řekl Beauchurch. „Totiž k tomu, že jste novinář. Zamlada jsem taky jako všichni Američané toužil dostat se k novinám. Ale nikde o mne nestáli.“ Uviděla jeho jméno v novinách, pomyslel si. Tak jsem měl přece pravdu. Zavolala mu. Nebylo to žádné náhodné setkání na ulici.

Mestre pokrčil rameny. „Snad bych spíš já měl blahopřát vám,“ řekl, „k tomu, že jste to místo nedostal. Jsou chvíle, kdy pokládám člověka, který mi obstaral mé první místo u novin, za svého nejhoršího nepřítele.“ Jeho hlas zněl unaveně a rozčarovaně. „Například – já bych nikdy nemohl kupovat své ženě rozkošné šaty, jako má Ginette, nebo si na podzim vyrazit na šest týdnů na cestu po Evropě, tak jako vy...“

To jsou ale od toho chlapa zatraceně závistivé, protivné řeči, pomyslel si Beauchurch. „Tak vy jste ženatý,“ poznamenal.

„Na věčné časy,“ potvrdil Mestre.

„Má čtyři děti,“ dodala Ginette. Trochu moc pohotově, řekl si v duchu Beauchurch.

„Je to můj osobní přínos k vyrovnání demografického schodku, který Francii zbyl jako dědictví po Napoleonovi.“ Mestre se při těch slovech ironicky usmíval.

„Vidělas jeho děti?“ zeptal se Beauchurch Ginette.

„Ne,“ řekla. Nic víc.

Přišel číšník a naservíroval jim pití. Mestre pozdvihl sklenku. „Na váš šťastný pobyt v této šťastné zemi,“ řekl, pořád ještě s ostnem ironie v hlase. „A na brzký návrat.“

Napili se. Nastalo rozpačité ticho.

„Jaký je váš obor?“ zeptal se Beauchurch, jen aby překlenul mlčení. „Totiž, rád bych věděl, jestli se zabýváte výlučně nějakou určitou oblastí?“

„Válka a politika,“ řekl Mestre. „Líp už jsem si to nemohl vybrat.“

„S tím musíte mít plné ruce práce, to si dovedu představit,“ řekl Beauchurch.

„Ano. Na světě je pořád tolik bláznů a lumpů, že si člověk nemůže dopřát oddechu,“ řekl Mestre.

„Co myslíte, jak to dopadne ve Francii?“ zeptal se Beauchurch, věrný svému rozhodnutí, že se bude chovat zdvořile a hovořit tak dlouho, dokud nepřijde na to, proč ho Ginette vlastně chtěla s tímhle člověkem seznámit.

„Co myslíte, jak to tedy dopadne?“ opakoval Mestre. „Tahle otázka slouží poslední dobou ve Francii jako pozdrav. Prakticky už nahradila ‚Bonjour‘ a ‚Comment ça va?‘“ Znovu pokrčil rameny. „Čekají nás velké nesnáze.“

„Nesnáze budou všude,“ řekl Beauchurch. „V Americe taky.“

„Myslíte, že Americe hrozí násilí, politické vraždy a občanská válka?“ Mestre na něho upřel chladný, ironický pohled.

„Ne,“ řekl Beauchurch. „A vy myslíte, že tohle všechno nastane tady?“

„Do jisté míry to už nastalo,“ řekl Mestre.

„A domníváte se, že se to bude opakovat?“ zeptal se Beauchurch.

„Pravděpodobně ano,“ odpověděl Mestre. „Ale v horší formě.“

„A brzy?“

„Dřív nebo později,“ řekl Mestre.

„To je moc pesimistický názor,“ podotkl Beauchurch.

„Všichni Francouzi jsou pesimisté,“ řekl Mestre. „Jestli se tu zdržíte déle, přijdete na to sám.“

„A když k tomu všemu dojde, kdo podle vašeho názoru zvítězí?“ zeptal se Beauchurch.

„Ty nejhorší živly,“ odvětil Mestre. „Snad ne natrvalo,



ale načas jistě. Svízel je, že se tím obdobím budeme muset nějak prokousat. A nebude to nic příjemného.“

„Henry,“ řekla Ginette, „snad bych ti měla vysvětlit, jak to s Claudem vlastně vypadá.“ Celou tu dobu Mestra pozorně poslouchala, když promluvil, ani z něho oči nespustila. „Claude pracuje pro liberální noviny a vláda je už několikrát zkonfiskovala kvůli článkům, které napsal o Alžírsku.“

„Začíná to vypadat tak, že když noviny otisknou můj článek a nejsou zabaveny, zpytuju svědomí, zda jsem se nedopustil nějaké zbabělosti,“ prohlásil Mestre.

Lituje se a zároveň je na sebe pyšný, myslel si Beauchurch. Čím víc ten člověk mluvil, tím méně se mu zamlouval.

„Jde ještě o něco jiného, Henry,“ řekla Ginette. Obrátila se k Mestrovì. „Nemáš nic proti tomu, abych mu to řekla, Claude?“

„Jestli myslíš, že ho to bude zajímat,“ pokrčil Claude rameny. „Američané obvykle neberou tyhle věci příliš vážně.“

„Já jsem náramně vážný Američan,“ řekl Beauchurch, poprvé trochu podrážděně. „Čtu skoro každý týden nedělní přílohu *Time*.“

„Vysmíváte se mi,“ řekl Mestre. „Nemám vám to za zlé. Je to má vina.“ Roztržitě se rozhlédl. „Nemohli bychom dostat ještě něco k pití?“

Beauchurch kývl na číšníka a opsal rukou kruh nad stolem, aby mu naznačil, že má donést ještě jednu toféž. „Oč tedy ještě jde, Ginette,“ zeptal se a dával si dobrý pozor, aby mu nebylo na hlase znát, jak je rozmrzelý.

„O jisté dopisy a telefonické hovory,“ odpověděla Ginette.

„O jaké dopisy a telefonické hovory?“

„Vyhrožují mi, že mě zabijí,“ řekl Mestre zlehka. „Dopisy jsou obvykle adresovány mně. Telefony však bere žena. A samosebou, protože je žena, rozčiluje ji to. Zvláště když v některých obdobích mívá takových rozhovorů pět šest denně.“

„Kdo ty dopisy píše?“ zeptal se Beauchurch. Byl by rád věřil, že ten člověk lže, Mestrova slova však teď vyzněla tak přesvědčivě, že o jejich pravdivosti nemohl pochybovat. „A co je to za lidi, co vám volají?“

Mestre pokrčil rameny: „Kdo ví? Blázni, obstarožní vdovy, různí vtipálci, důstojníci ve výslužbě, vrazi... Nikdy se samozřejmě nepodepíšou. Není to nic převratného. Anonymní dopisy hrály ve francouzské literatuře odjakživa významnou roli.“

„Domníváte se, že to myslí vážně?“ zeptal se Beauchurch.

„Někdy ano.“ Mestre vzhlédl k číšníkovi, který přinášel sklenice, a promluvil, teprve když číšník zase odešel. „Když jsem unavený nebo sklíčený nebo když přší, věřím, že to myslí vážně. Ale jisté je, že někteří rozhodně nežertují.“

„Co proti tomu podnikáte?“

„Nic,“ odpověděl Mestre překvapeně. „Co bych mohl dělat?“

„Především byste se mohl obrátit na policii,“ řekl Beauchurch.

„V Americe by s tím člověk samozřejmě šel na policii, ale tady...“ Mestre se ušklíbl a zhluboka se napil. „Já zrovna teď s policií moc dobře nevycházím. Naopak, jsem přesvědčen, že mi otvírají poštu, občas mě sledují a odposlouchávají mi telefony.“

„To je ale hanebnost,“ řekl Beauchurch.

„Tvůj muž se mi ohromně zamlouvá,“ řekl Mestre Ginette zlehka, téměř žertem. „Pokládá tyhle věci za hanebnost. Pravý Američan.“

„My jsme si něco podobného zažili v Americe taky,“ obhajoval Beauchurch úroveň zkaženosti své rodné země. „A ani to není tak dávno.“

„Já vím, já vím,“ řekl Mestre. „Nerad bych vzbudil dojem, že pokládám Ameriku za pohádkovou zemi, zcela nedotčenou specifickými chorobami naší doby. Ale přesto, jak říkám, v Americe by člověk šel na policii...“

„Myslíte si opravdu, že se někdo pokusí vás zabít?“ zeptal se Beauchurch. Mimoděk mu prolétlo hlavou: Jak k tomu přijdu, abych si kazil dovolenou řečmi o takových věcech?

„Hned teď snad ne,“ odvětil Mestre klidně, jako kdyby s rozvahou a nestranně zkoumal abstraktní problém, k němuž nemá žádný osobní vztah. „Ale jakmile ty nepokoje začnou, skoro určitě dojde i na to.“

„A jak to podle vašeho mínění začne?“ Po několika týdnech bezstarostného pobytu v tomto pokojném, oslňivém městě s přeplněnými obchody, v ovzduší pilné práce a nesčetných zábav se zdálo neuvěřitelné, že by tu mohlo vbrzku zavládnout násilí a krveprolití.

„Jak to začne?“ opakoval Mestre. Přemítavě zamžoural přes Beauchurchovo rameno do mahagonových hlubin baru, jako kdyby si tam chtěl promítnout obraz budoucnosti, která město očekává. „Víte, já nepatřím k radě hrdinů,“ usmál se zlehka, „a proto se můžu jen dohadovat. Samozřejmě to všechno závisí na generálovi. Na jeho zdraví – fyzickém i politickém. Na jeho schopnostech přežít. Právě teď procházíme obdobím

odkladu. Spiklenci vyčkávají. Vrazi číhají víceméně vskrytu. Ale jestliže generál padne – ať už vinou nějaké chyby, přílišného sebevědomí, staroby, prostě čehokoli – pak můžeme počítat, že nastanou jisté události.“

„Například jaké,“ zeptal se Beauchurch.

„Třeba vzpoura vojsk v Alžíru,“ řekl Mestre, „obsazení letišť, spiknutí v řadách policie, zformování tajně vyzbrojených a vycvičených partyzánských skupin, které se zmocní křesel ve vládě, rozhlasu a televize, zajmou nebo povraždí některé vedoucí politické osobnosti. Jak tomu obvykle bývá. Tyhle věci už nejsou žádným tajemstvím. Problematické je pouze, kdy to vypukne.“

Beauchurch se obrátil k ženě: „Ty tomuhle všemu věříš?“

„Ano,“ řekla.

„Mluví jiní tví přátelé taky takhle?“

„Skoro všichni,“ odpověděla.

„A vy...“ Beauchurch se otočil k Mestroví, téměř jako by ho obviňoval, „co hodláte dělat, jestli k tomu dojde?“

„Nabídnu své služby vládě,“ řekl Mestre. „To jest, jestli se k ní vůbec dostanu, anebo jestli mě do té doby nedá zavřít.“

„Prokristapána,“ řekl Beauchurch, „pěkný osud, být Francouzem.“

„Má to i své výhody,“ řekl Mestre. „Čas od času.“

„No dobrá,“ obrátil se Beauchurch k Ginette. „Vím, oč jde. Jenom nevím, k čemu to všechno je. Proč jsi chtěla, abych to celé slyšel?“

Mestre s Ginette na sebe pohlédli a Beauchurch měl znovu ten prchavý pocit, že ho vyřadili, že se proti němu spikli.

Mestre se naklonil kupředu a zlehka se dotkl Ginettiny ruky. „Dovol, prosím tě, abych to vysvětlil sám,“ řekl. Pozvedl sklenici a napil se jako řečník, který chce získat čas. „Pane Beauchurchi,“ spustil obřadně, „vaše paní byla tak laskavá a naznačila mi, že byste snad byl ochoten mi pomoci...“ Čekal, že Beauchurch něco řekne, ale ten mlčel a nevyšel mu vstříc.

„Je to bohužel věc, která se týká peněz,“ řekl Mestre.

Pane na nebi, pomyslel si Beauchurch, takových řečí jen proto, aby mě nakonec požádal o peníze! Zlobil se na Ginette, že se propůjčila k tomuhle promyšlenému manévru. Sám cítil, jak se mu obličej stahuje do odmítavého výrazu, a jen čekal, co řekne Mestre dál.

„Jestli se něco stane,“ pokračoval Mestre a bylo vidět, že mu je trapně, „jako že se určitě něco stát musí, nezbyde mi asi nic jiného, než pokusit se o útěk z Francie. Především moje žena a děti budou spíš v bezpečí za hranicemi. V každém případě by se mi ohromně ulevilo, kdybych měl někde v cizině bezpečně uložené nějaké peníze, abych se snáz přenesl aspoň přes začátek toho období, které, jak se obávám, strávím se svou rodinou ve vyhnanství. Bankovní účet ve Švýcarsku, například, odkud bychom si mohli, buď má žena nebo já, bez formalit vybírat...“

„Řekla jsem Claudovi, že ve čtvrtek odjíždíme do Ženevy,“ řekla Ginette. Beauchurch měl dojem, že v jejím hlase slyší náznak vzdoru. „Byla by pro nás hračka to zařídit.“

„Tak ujasněme si přesně, oč jde,“ řekl Beauchurch Ginette. „Slíbila jsi svému příteli, že mu půjčíme určitou částku, aby...“

Mestre se zatvářil tak ohromeně, že Beauchurch uprostřed věty zmlkl. „Snad jsem vám nerozuměl špatně?“ zeptal se.

„Obávám se, že ano,“ řekl Mestre. Vypadal rozpačitě a pohněvaně. „O nějaké půjčce vůbec nebyla řeč. Jakým právem bych mohl žádat člověka, kterého jsem v životě neviděl, aby mi půjčil třeba jen sto franků?“

„Ginette,“ řekl Beauchurch, „snad abys mi to radši pořádně vysvětlila.“

„Francouzský občan nesmí vyvážet peníze z Francie,“ řekla Ginette. „Vlastně může, ale jen velmi malé částky. A jelikož jedeme do Švýcarska, myslela jsem, že bychom to mohli Claudovi zařídit.“

„Pokud je mi známo,“ řekl Beauchurch, „nikdo nesmí vyvážet z Francie větší množství peněz, ani Američané.“

„Jen dvě stě padesát nových franků,“ řekl Mestre.

„Ale Američany celníci nikdy neotravují,“ řekla Ginette. „Ani se nám nepodívají do zavazadel. A kdyby se tě náhodou zeptali, kolik franků máš u sebe, řekneš asi sto, a tím to zhasne.“

„Ale přesto bychom v podstatě porušili zákon,“ trval Beauchurch na svém.

„V podstatě ano,“ řekla Ginette netrpělivě. „Ale co na tom sejde?“

„Přátelé draží,“ řekl Mestre, „prosím vás...“ roztáhl smířlivě dlaně nad stolem. „Prosím vás, kvůli mně se nehádejte. Jestli máte sebemenší námitky, já to plně chápu...“

„Dovolte mi, abych se vás na něco zeptal, pane Mestre,“ řekl Beauchurch. „Kdybychom s Ginette náhodou nepřijeli právě touhle dobou do Francie anebo kdyby vám nezavolala – co byste v tom případě dělal?“

Mestre zamyšleně našpulil rty. Když pak promluvil, hovořil pomalu a vážil každé slovo. „Myslím, že bych se pokusil najít někoho jiného, kdo by to pro mne udělal. Ale to by bylo nesmírně, nesmírně –“ hledal vhodné slovo „ošemetné. Jak už jsem vám řekl, vím, že mě občas sledují. Takovou věc bych mohl svěřit jen velmi dobrému příteli – a toho by právě jeho vztah ke mně mohl kompromitovat. Při troše smůly by mohl upadnout v podezření, zvláště při cestě do ciziny. Každý Francouz musí počítat s tím, že ho při přechodu hranic prohledají. A že ho budou vyslýchat. V dobách, které nás čekají, bude každý výslech tady u nás ve Francii velice přísný.“ Mdle se pousmál tomu, jak šetrně se vyjádřil. „Nerad bych, aby má bezpečnost v takové době závisela na odolnosti, dobré vůli nebo mlčenlivosti kteréhokoli z mých přátel. Ale to ještě není důvod, abyste si vy kvůli mně lámali hlavu. Člověk, který se octne v nebezpečí a žádá o pomoc, je každému na obtíž. Stačí si jen vzpomenout, jak se kdekomu zprotivili uprchlíci za války.“ Rozhlédl se po číšníkovi a kývl na něho. „Bylo by mi potěšením,“ řekl Mestre, „kdybyste mi dovolil zaplatit za to pití.“

„Počkejte chvílku,“ zarazil ho Beauchurch. „Kolik byste chtěl, abych vám převezl do Švýcarska?“

„Čtyři miliony franků,“ řekl Mestre. „Starých franků, to se ví.“

„Je to jen asi tisíc dolarů, Henry,“ podotkla Ginette.

„Já vím,“ řekl Beauchurch. Přešel bez povšimnutí Mestrový námitky a vzal si od vrchního účet. Zaplatil a vstal. „Chci si to promyslet a promluvit si o tom s Ginette. Má vaše telefonní číslo. Zítra vám zavoláme.“

Také Mestre vstal. „Jestli vám to nevadí,“ řekl, „radši bych vám zavolał sám. Čím méně lidí mi volá do bytu, tím líp...“

„... například v Africe se starý systém soutěživého úplatkářství hroutí,“ říkal jeden z těch Američanů u baru. „Ale nikdo ještě nevynalezl nic lepšího...“

Beauchurch vyšel za Mestrem a Ginette z místnosti a pustil se špalírem starých dam, které stále ještě popíjely čaj, pevně zakotvené mezi svými kožichy, pudlíky a zákusky, jako by se jich žádné pletichy, přesuny vojsk a bitky na ulicích vůbec netýkaly. Chmurná falanga vdov, pokrytých šperky jako vítěznou kořistí, zůstávala neochvějná a klidná tvář v tvář všem náporům změny. V této chodbě plné umně načesaných stříbrných hlav ztrácelo Mestrovu hrozivé prorocství všechen význam, jako kdyby to bylo jen vyprávění o nějakém dětském snu.

Ve vestibulu Mestre políbil Ginette ruku, formálně se uklonil Beauchurchovi a odešel. Chodil nezvykle shrbeně na tak mladého člověka a jeho chůze byla těžká a nepružná. Měkký zelený klobouk si nasadil docela nedbale beze vsí elegance. Ať už je, jaký je, profesionální svůdce žen to rozhodně není, usoudil Beauchurch. Když se však otočil k Ginette, měl dojem, že jí zahlédl v očích záblesk citu, jen zčásti potlačený. Ale zda to byla touha nebo soucit, to nedovedl posoudit.

Vyšli po schodech do svého pokoje beze slova. Sváteční nálada, která je od příchodu do Paříže provázela, úplně zmizela a staromódní pokoj s vysokým stropem jim připadal v nedostatečném světle lamp chladný a neútluně zařizovaný. Ginette si pověsila plášť a ledabyle si začala před zrcadlem čechrat vlasy. Beauchurch



položil zabalenou knihu na stůl, přistoupil k oknu a díval se na Tuilerijské zahrady přes ulici ucpanou vozidly. Všechny stromy byly holé a lidé, kteří spěchali pod kandelábry, na nichž se rozsvěcovala světla, vy-  
padali strhaně a zimomřivě.

Beauchurch uslyšel vrznout postel, jak na ni Ginette dosedla. „Ty čtyři miliony franků,“ řekla, „jsou všechny jeho úspory. Nic víc na světě nemá.“

Beauchurch neodpověděl. Jen dál civěl z okna na ztemnělou zahradu.

„Když to nechceš převézt ty,“ řekla Ginette, „udělám to sama.“

Beauchurch se zhluboka nadechl. Uváživě se odvrátil od okna. „Tos řekla velikou hloupost.“

Ginette na něho pohlédla chladně a nepřátelsky. „Myslíš?“ protáhla. „Asi máš pravdu.“ Zvedla nohy na postel a lehla si naznak, oči upřené na strop. „Ale aťsi, já to myslím vážně.“

„To by byl náramný titulěk pro noviny,“ řekl Beauchurch. „Žena newyorského advokáta zatčena v Paříži pro pašování valut. Manžel vypovídá, že o činu své ženy neměl tušení.“

„Znamená to, že Claudovi nechceš pomoci?“ Ginette mluvila docela suše a pořád zírala do stropu.

„Znamená to, že jsem v podstatě občan dbalý zákonů,“ opáčil Beauchurch. „Znamená to, že jsem-li v nějaké zemi hostem, nerad své hostitele podvádím.“

„Ach bože,“ povzdychla Ginette, „má to tak někdo štěstí narodit se jako Američan. A puritán k tomu. To se může občas náramně hodit.“

„Znamená to také, že porovnávám, zda výhody převažují riziko věci,“ odpověděl Beauchurch.

„Výhody v tomhle žádné nejsou,“ řekla Ginette. „Není co porovnávat. Prostě člověk se dostal do úzkých a my mu můžeme pomoci. To je všechno.“

„Spousta lidí je v úzkých,“ řekl Beauchurch. „Otázka je, proč bychom měli pomáhat právě tomuhle.“

„Tobě se moc nelíbil, vid’?“

„Moc ne,“ přiznal Beauchurch. „Připadá si příliš důležitý, náramně si zakládá na své inteligenci a na Američany se dívá svrchu.“

Zničehonic se Ginette rozesmála.

„Čemu se směješ?“ zeptal se Beauchurch.

„Musím se smát, jaký máš postřeh,“ řekla Ginette. „Je přesně takový, jak říkáš. Typický francouzský intelektuál.“ Znovu se zasmála. „Musím mu říct, žes ho dokonale vystihl. Bude zuřit.“

Beauchurch se díval na ženu s úžasem. Její smích zněl upřímně a to, co právě řekla, rozhodně neříkávají ženy o mužích, kteří je upoutali. Ale proti tomu opět svědčila neodbytná představa těch dvou, tak hluboce do sebe zahleděných na ulici před hotelem, a Ginetti-na vytrvalá snaha přimět Beauchurche, aby Mestrovi pomohl.

Beauchurch se posadil na pelest postele. „Otázka je,“ opakoval, „proč máme pomoci právě tomuhle chláp-kovi.“

Ginette ležela chvíli tiše, paže natažené podél boků, dlaně přitisknuté na brokátovou příkrývku. „Protože to je můj přítel,“ řekla. Odmlčela se. Potom dodala: „Ale to ti nestačí, vid’?“

„Ne docela,“ řekl Beauchurch.

„Protože je to Francouz a já se narodila v Paříži,“ řekla Ginette. „Protože má talent, protože souhlasím

s jeho politickými názory, protože lidi, kteří ho chtějí zabít, jsou hnusní..." Zarazila se a zase vyčkávala. Beauchurch stále nic neříkal. „To ještě pořád nestačí, že ne?“ zeptala se Ginette a dívala se na strop.

„Ne tak docela,“ řekl Beauchurch.

„Protože byl mým milencem,“ řekla Ginette bez důrazu, oči pořád upřené na strop. „Ty sis to domyslel, ne?“

„Myslím, že ano,“ přikývl Beauchurch.

„Už hrozně dávno,“ řekla Ginette. „Za války. Byl první.“

„Kolikrát ses s ním sešla od té doby, co jsme se vzali?“ zeptal se Beauchurch. Nepohlédl na ženu, ale usilovně poslouchal, zda se jí v hlase neozve falešný tón. Ginette nebyla prolhaná, ale takováhle otázka mezi nimi ještě nikdy nevyvstala a Beauchurch byl přesvědčen, že když dojde na tyto věci, všechny ženy a koneckonců i všichni muži skoro vždycky lžou.

„Od šestačtyřicátého roku jsem ho viděla dvakrát,“ řekla Ginette. „Včera a dnes.“

„Jak to, že ses včera po tolika letech rozhodla s ním sejít?“

Ginette natáhla ruku na noční stolek a vyndala si cigaretu z balíčku, který tam ležel. Beauchurch jí mechanicky zapálil. Ležela na zádech, hlavu na podušce a vydechovala kouř přímo před sebe. „Ani nevím,“ odpověděla pak. „Zvědavost, stesk, pocit viny – vědomí, že přicházím do let, a touha připomenout si, jaké to bylo zamlada – řekla jsem si, že Paříž zas asi dlouho neuvidím a že bych si měla ujasnit některé věci z minulosti... prostě nevím. Cožpak ty nemáš někdy chuť sejít se se svým prvním děvčetem?“ „Ne,“ řekl Beauchurch.

„No, možná že u žen to je jiné. Nebo u Francouzek.“

Nebo u mne.“ Zamžourala na strop skrze oblak cigaretového kouře. „Ale nemyslíš si, že mezi námi k něčemu došlo, že ne?“

„Ne,“ odpověděl Beauchurch. Nezmínil se o tom, jak ho na té ulici napadlo, že by ho Ginette mohla jednou opustit.

„Dali jsme si dvě piva v Dôme, protože mě tam kdysi pozval na mé narozeniny,“ řekla Ginette. „A za pět minut jsme byli až po uši v politice a v těch jeho problémech a diskutovali jsme o Švýcarsku. Což jsem mimochodem začala já, abys nesváděl vinu na něho.“

„Nesvádím na něho vůbec nic. Ale – proč jsi mi o něm neřekla už včera?“

„Tak trochu jsem uvažovala, že ty peníze prostě vezmu sama a nebudu tě s tím vůbec otravovat. Ale dnes jsem usoudila, že by to vůči tobě nebylo správné a že musíš mluvit s Claudem sám. V tom jsem měla pravdu, ne?“ Pátravě zvedla hlavu.

„Ano,“ řekl.

„Nenapadlo mě, že budeš tak přísný,“ pokračovala Ginette. „Vůbec ses k němu choval divně. Jindy býváš ke každému novému známému tak milý. A proti tomuhle ses hned od začátku naježil.“

„To je pravda,“ přitakal Beauchurch. Ale dál nic nevysvětloval. „Podívej,“ řekl, „nemusíš mi vůbec nic povídat, jestli se ti nechce.“

„Ale mně se chce,“ řekla Ginette. „Aspoň pochopíš, proč si myslím, že bych mu měla pomoci, když můžu. Pochopíš líp jeho. A pochopíš líp i *mne*.“

„Myslíš, že tě nechápu?“ zeptal se Beauchurch překvapeně.

„Ne dost,“ řekla Ginette. „Jsem vůči sobě tak nedsílní,

tak zdvořilí, dáváme si tolik záležit, abychom si neřekli něco, co by toho druhého zneklidnilo nebo zranilo...“

„A to je špatné? Já si vždycky myslel, že právě proto bylo naše manželství vždycky tak pevné.“

„Pevné,“ opakovala Ginette bezvýrazně. „Které manželství je pevné?“

„Tak hrome, kam s tímhle vším vlastně míříš?“ řekl Beauchurch.

„Nevím,“ odpověděla Ginette malátně. „Nikam. Snad se mi stýská po domově, jenže pořádně nevím, kde nějaký domov mám. Snad jsme neměli jezdit do Paříže. Snad je to všechno tím, že jsem byla hloupá mladá žába, dokud jsem žila v Paříži, a proto se tady chovám jako hloupá mladá žába i teď, když už jsem střízlivá americká matrona. Vypadám na střízlivou americkou matronu, Henry?“

„Ne,“ řekl.

„Chodím po ulici a zapomínám, kdo jsem. Zapomínám, jak jsem stará, zapomínám na svůj americký pas,“ říkala tiše. „Je mi zase osmnáct, na ulicích se hemží šedivé uniformy a já přemítám, jestli jsem zamilovaná, nebo ne, na každém rohu se rozhoduju jinak, jsem bláznivě šťastná. Nepohoršuj se. Nebyla jsem šťastná proto, že byla válka a byli tady Němci, byla jsem šťastná, protože mi bylo osmnáct. Válka nemá jenom jednu barvu, dokonce ani v okupované zemi. Vem mě za ruku, prosím tě.“ Natáhla k němu ruku na pokrývce a on na ni položil svou, sevřel dlouhé chladné prsty, hebkou dlaň, nahmátl tenký kov snubního prstenu. „My jsme se jeden druhému příliš málo zpovídali, ty i já,“ řekla. „Manželství vyžaduje hodně zpovídání a my jsme na sobě skrbili.“ Stiskla mu prsty. „Neboj. Žádná potopa

nevypukne. Nezačnu ti recitovat sáhodlouhý výčet milenců. Claude byl můj jediný předtím, než jsem si vzala tebe. Já vlastně vůbec nesplňuji obecné americké představy o Francouzce. Překvapuje tě, co ti tady povídám?“

„Ne,“ řekl Beauchurch. Když se s Ginette seznámil v Americe, kam přijela hned po válce studovat na stipendium, byla to ještě taková nohatá žabka, zahlobbaná do studia, štíhlá a rozkošná, ale ani trochu koketní nebo smyslná. Když se vzali, byla nezkušená a uzavřená a smyslnost přišla teprve později, po několika měsících manželského života.

„Chtěl si mě vzít,“ pokračovala. „Totiž Claude. Studovala jsem na Sorbonně. Až po uši zahrabaná do dějin středověku. To byl za okupace jeden z mála neškodných předmětů. Němce nezajímalo, co lidi soudili o Karlu Velikém nebo Ludvíku Svatém nebo o rouenské katedrále. Claude byl o tři nebo čtyři roky starší než já. Byl to moc hezký, náruživý chlapec. Teď už takový není, že ne?“

„Ne,“ řekl Beauchurch. „Po pravdě řečeno ne.“

„Jak jen ten život letí.“ Zavrtěla hlavou, jako kdyby si chtěla vytrást takové myšlenky z hlavy. „Psal divadelní hry. Neukázal je nikomu, protože nechtěl, aby se hrály v Paříži, dokud tu byli Němci. Ale ani potom, po válce, je nikdo neuvedl. Nejspíš jako dramatik za moc nestál. Po osvobození Paříže se ukázalo, že se za okupace zabýval i jinými věcmi než psaním divadelních her. Pracoval v odboji a vstoupil do armády a v zimě byl těžce zraněn u Belfortu. Skoro dva roky zůstal v nemocnici. Tyhle roky ho změnil. Zahořkl, hnusilo se mu, co se dělo ve Francii, na celém světě. Už nedoufal v nic, leda... no prostě v nás dva, v sebe a ve mne.“

Všechnu naději, kterou dřív upínal k světu, vložil teď do mne. Slíbila jsem mu, že si ho vezmu, až se vrátí z nemocnice, ale pak se naskytlo to stipendium, možnost odjet do Ameriky... Přemlouval mě, abych neodjížděla nebo abych si ho před odjezdem vzala. Pořád říkal, že si v Americe najdu jiného a na něho zapomenou, že zapomenou na Francii. Přiměl mě, abych mu přísahala, že ať se stane cokoli, vrátím se a promluví s ním, dřív než se za někoho vdám. Přísahala jsem mu to. Nepřišlo mi to nijak zatěžko – milovala jsem ho – byla jsem přesvědčená, že nebudu mít nikdy ráda nikoho jiného. A konečně, tehdy byl ještě v nemocnici – musel se napřed uzdravit, najít si nějaké zaměstnání, neměli jsme oba ani vindru. A pak jsem se setkala s tebou. Chtěla jsem dodržet slovo. Zdráhala jsem se, jak nejvíc jsem mohla. Že je to pravda?“ Její hlas zněl chraplavě, naléhavě; před obrazem milence, bezmocně ležícího v nemocniční posteli, ospravedlňovala po tak dlouhé době činy děvčátka sotva dospělého, které se právě vymanilo ze strastí a hrůz války. „Dělala jsem, co jsem mohla, že je to pravda?“

„Ano,“ řekl Beauchurch a vzpomínal na doby, kdy se už rozhodoval, že se jí vzdá, rozrušený jejím zdráháním, nepochopitelnou vrtkavostí. Teprve teď, po letech manželství, když už mají děti a jejich životy jsou tak pevně spjaty, se to všechno vysvětluje. Přemítal, zda by byl šťastnější, kdyby to věděl, zda by se choval jinak, miloval ji víc nebo méně. „Proč jsi mi to neřekla už tenkrát?“ zeptal se jí.

„Byl to můj problém,“ odpověděla. „Týkalo se to jen nás dvou, jeho a mne. A stejně jsem se nevrátila. Neřekla jsem mu nic až do dne, kdy jsme se brali. Tehdy

jsem mu poslala telegram. Žádala jsem ho, aby mi napsal. Prosila jsem ho, aby mi odpustil.“

Svatební dny, říkal si Beauchurch. Nevěsty na poštovních úřadech. *Odpust'*. Na vzdálenost čtyř tisíc mil. *Je konec, už je pozdě... Byl jsi příliš dlouho v nemocnici. Líbám Tě.* „No a co teď,“ zeptal se, krutý sám k sobě i k ní, „nelituješ toho?“ Vzpomněl si, co řekl Mestree: „Mohlas trávit život tím, že bys vyrovnávala demografický schodek Francie, jak to ten člověk vyjádřil.“

„Ještě není pozdě,“ odpověděla zpříma. „Ani dnes ne.“ Zlobila se a jeho výsměch ji podráždil. „Jestli to tedy musíš vědět, on si mě ještě pořád chce vzít.“

„A odkdypak to?“

„Od dnešního odpoledne.“

„A co ty jeho čtyři děti?“ řekl Beauchurch. „Nemluvě o jeho ženě a tvém muži a o tvých dětech.“

„Řekla jsem, že to je bláznovství,“ odpověděla Ginette. „Už jsme si to všechno vysvětlili před třemi lety.“

„Před třemi lety?“ opakoval Beauchurch. „Říkalas, myslím, žes ho od šestačtyřicátého roku viděla jen dvakrát – včera a dnes.“

„To jsem lhala,“ pronesla Ginette klidně. „Samozřejmě jsem se s ním sešla, už když jsem tu byla poprvé. Musela bych být úplný netvor, kdybych se tenkrát k němu nehlásila. Vídali jsme se každý den.“

„Nebudu se ptát, k čemu mezi vámi došlo,“ řekl Beauchurch. Vstal. Byl rozechvělý a zmatený. Ve sporém, melancholickém světle, ztlumeném ozdobnými stínidly, se mu tvář jeho ženy, teď odvrácená a skrytá ve večerním stínu, zdála nepovědomá. Její hlas zněl chladně a vzdáleně a nebylo v něm ani stopy citu. Co se stalo z naší dovolené? pomyslel si. Šel k oknu nalít si



skleničku z láhve na stolku. Nezeptal se Ginette, zda chce taky. Whisky ho zaštípala v hrdle.

„Nedošlo k ničemu,“ řekla Ginette. „Myslím, že bych se s ním vyspala, kdyby mě požádal...“

„Proč?“ zeptal se Beauchurch. „Miluješ ho ještě?“

„Ne,“ odpověděla. „Nevím proč. Asi že by to bylo jakési odčinění, usmíření... Ale on to nechtěl. Řekl buď manželství, nebo vůbec nic. Nesnesl by prý, kdyby mě měl znovu ztratit.“

Beauchurchovi se třásly ruce, když zvedal podruhé sklenici ke rtům. Zavalila ho vlna vzteku na toho člověka, na jeho drzost, sobectví, na tu vytrvalou, zoufalou, zlomenou, neochvějnou lásku. Pomalu postavil sklenici na stůl; musel se přemáhat, aby jí nemrštíil o zeď. Stál úplně nehybně, se zavřenýma očima. Hrozil se, jak by to dopadlo, kdyby učinil sebemenší pohyb. Představa Mestra a Ginette, jak spolu vysedávají u stolků v kavárnách toho dávno minulého léta, jak se radí a chladnokrevně vymýšlejí a zase zavrhuji plány na vyloupení jeho života, byla neskonale nesnesitelnější než pomyšlení na jejich těla tisknoucí se k sobě v posteli. Byla to představa méně nevinná; chyběla v ní útěcha a přirozenost odpustitelné slabosti těla; opomíjela právoplatné nároky, které si Beauchurch během dlouhého manželství vydobyl, tak jako by nikdy neexistovaly; bylo to spiknutí nepřátel, tím odpornějších, že se mu nikdy neodhalili. Kdyby byl Mestre v té chvíli nablízku, Beauchurch by ho byl s chutí zabil. „Setzatracený chlap,“ řekl Beauchurch. Byl překvapen, jak obyčejně, jak klidně zní jeho hlas. Otevřel oči a podíval se na Ginette. Jestli teď neřekne to pravé, uhodí ji a odejde z pokoje, odjede z Francie, opustí všechno naráz a nadobro.

„Proto jsem taky přijela domů o čtrnáct dní dřív, když jsem tu byla posledně,“ řekla Ginette. „Nemohla jsem to už vydržet. Měla jsem strach, že se dám přemluvit. Tak jsem radši utekla pryč.“

„Mně by bylo milejší,“ řekl Beauchurch, „kdybys řekla, žeš utekla zpátky.“

Ginette otočila hlavu a ze stínů pokoje se na něho upřeně zahleděla. „Ano,“ řekla. „To je správné. Tak jsem to myslela. Utíkala jsem zpátky.“

Řekla to pravé, pomyslel si Beauchurch. Musel jí trochu napovědět, ale nakonec to bylo to pravé. „A až přijedeš příště do Francie, do Paříže, budeš se s ním zase scházet?“

„Ano,“ řekla. „Myslím, že ano. Copak můžeme jeden druhému uniknout?“ Chvíli ležela tiše. „No, tak to by bylo,“ dodala potom. „Teď víš všechno. Měla jsem ti to říct už dávno. A pověz mi – pomůžeš mi?“

Beauchurch se na ni zahleděl, jak tam ležela na posteli, na její zářivé vlasy, malou, líbeznou hlavu, ženskou tvář, na níž ještě váhavě prodlévaly lehké stopy dívčího půvabu, na to štíhlé, teplé, tak dobře známé, vroucně milované tělo, na dlouhé, zdatné ruce, spocívající dlaněmi na pokrývce, a uvědomil si, že tento večer mine bez násilí, bez útěků. Poznal rovněž, jak nerozlučně, víc než kdykoli dřív je s ní spjatý, s jejími vzpomínkami, s jejími ranami a zradami, s její cizí vlastí, s jejími cizími nebezpečnostmi, s jejími předsevzetími, úzkostmi a povinnostmi, s jejím lhaním, s jejími závazky vůči zavrženým láskám. Posadil se vedle ní, naklonil se a něžně ji políbil na čelo. „Ale to víš,“ řekl. „To víš, že tomu holomkovi pomůžu.“

Zlehka, tiše se zasmála, zvedla ruku a dotkla se jeho

tváře. „Teď bude dlouho trvat, než pojedeme zase do Paříže,“ řekla.

„Ale nechci s ním už mluvit,“ řekl Beauchurch a přitiskl si její ruku na tvář. „Zařídíš to všechno sama.“

„Zítرا ráno,“ potvrdila. Posadila se. „A teď bych hrozně ráda věděla, jestli je v tamhletom balíčku něco pro mne.“

„Je,“ řekl. „Právě že je.“

Vyskočila lehce z postele a přeběhla přes pokoj, její nohy jen v punčochách se neslyšně dotýkaly vybledlého starého koberce. Opatrně balíček rozbalila, pečlivě složila papír a provázek svinula do úhledného klučička. „Zrovna tohle jsem si přála,“ řekla, když vzala knihu a přešla rukou přes obálku.

„Moc nescházelo a koupil jsem ti brilliantový šperk. Ale ještě včas jsem si řekl, že by to byla pitomost.“

„Takže jsem měla namále,“ řekla. Usmála se na něho. „A teď,“ dodala, „se vykoupu a ty si ke mně sedni a povídej si se mnou a přines mi něco k pití. Pak si vyrazíme někam na hříšně drahou večeři. Jenom ty a já.“

Vzala knihu a šla do koupelny. Beauchurch si sedl na postel, přimhouřenýma očima se díval na zažloutlý vzorek staré malby na protější zdi a snažil se změřit svou bolest a své štěstí. Po chvílce vstal, nalil dvě plné sklenky a odnesl je do koupelny. Ginette ležela až po krk v ohromné staromódní vaně, držela knihu nad vodou a vážně obracela stránky. Beauchurch jí postavil sklenici na okraj vany a sedl si na židli proti ní, vedle velikého, dlouhého zrcadla, jehož povrch, posetý krůpějemi sražené páry, zamžene odrážel mramor, mosaz i lesklé kachlíky vyhřáté, přespříliš prostorné koupelny, postavené za časů, kdy se nešetřilo

místem. Upíjel ze sklenice a díval se střízlivě na svou ženu, hovící si v mihotavé, voňavé vodě, a věděl, že jejich dovolená je zase v pořádku. A víc než jen ta dovolená. A víc než v pořádku.

## KRUH SVĚTLA

Mlha ležela nízko při zemi a reflektory zalévaly každý dolík ve vozovce mléčně bílou, řídkou polévkou. Byla skoro jedna hodina v noci a na úzké cestě, která se klikatila do kopce k domu, nepotkali žádné jiné vozy. Mezi dálnicí a domem Willardových stály jen čtyři budovy a ve všech byla tma.

Všichni tři seděli vepředu, Martin, jeho sestra i Willard. Linda měla zapnuté rádio a zpívala tiše s orchestrem: „Zde není to pravé místo, teď není ten pravý čas...“

Willard seděl pohodlně za volantem, ujížděl plnou rychlostí a usmál se, když se k němu Linda přiklonila a zapěla mu do ucha s komediantskou vášnivostí barové zpěvačky: „Jenom to tvé svůdné lííččko...“

„Nech si to,“ řekl Willard. „Nelechtejte řidiče za jízdou na uchu.“

„Loňského roku zavinilo lechtání uší víc dopravních nehod než opilství, národní svátky a porouchané brzdy dohromady,“ poznamenal Martin.

„Odkud to máš?“ zeptala se Linda.

„To je všeobecně známá statistika,“ odpověděl Martin.

„Mně je to fuk,“ řekla Linda. „Já jsem do řidičova ucha celá blázen.“

Willard se uchechtl.

Linda zase spustila a dozpívala píseň, hlavu opřenou o Martinovo rameno, a její tvář, matně ozářená světlem z přístrojové desky a orámovaná rozpuštěnými tmavými vlasy, vypadala vesele a mladě.

Jestlipak až já budu deset let po svatbě, pomyslel si Martin a šlehl očima po své sestře, bude mít má žena taky takovou náladu, když se bude vracet domů z flámu ve městě?

Martin přijel z Kalifornie pozdě odpoledne, ale předtím jim telegraficky oznámil, že dal výpověď v práci a odjíždí do Evropy. Zeptal se, zda jsou ochotní ho nakrmit a ubytovat, když se u nich cestou zastaví. Linda mu přijela naproti na letiště, o nic starší, jak se mu zdálo, než při jejich posledním setkání před dvěma roky, a pak se zastavili pro Willarda v kanceláři a zašli si na pár skleniček a na dobrou večeři s lahví obzvlášť drahého vína, aby oslavili Martinův příjezd. Jelikož byl pátek a Willard měl zítra volno, zašli si do baru a poslouchali, jak dívka v bílých šatech zpívá francouzské šansony. Martin a Willard střídavě s Lindou tančili a Linda řekla: „Není to takhle pěkné? Kdybys mi včas napsal, pokusila bych se ti sehnat na večer nějakou dívku a pak bychom byli čtyři a bylo by po legraci. Nemyslíš, že čtyřka je protivné číslo?“

Martin, o sedm let mladší než Linda, byl její nejmladší bratr. Dokud ještě studoval, trávil letní prázdniny s Lindou a Willardem, účastnil se jejich večírků, hrál s Willardem tenis, a jak Linda tvrdila, všemožně ohrožoval život jejich dvou malých chlapců, které učil plavat a potápět se, jezdit na kole, chytat baseballové míčky a padat ze stromů.

„Ach bože,“ řekla Linda, když vůz projel obrostlou

kamennou branou, „dva roky jsou hrozně dlouhá doba, Martine. Co si bez tebe počneme, až budeš v Evropě?“

„Přijedte se na mě podívat,“ řekl Martin.

„Ty máš nápady,“ řekla Linda.

„Letadlem tam jsi přes noc.“

„Nevíš o někom, kdo by nás tam svez stopem?“ Mávla rukou k tmavému lesu za okénkem vozu. „Máme se deset let co ohánět, než splatíme tadyhle Strašák.“

„Vypadá moc krásně.“ Martin se zahleděl skrze zamžené okénko na vodu nasáklý černý les. „Ohromně divoce.“

„No divočina by to tedy byla, jen co je pravda,“ řekla Linda. „Sedmnáct akrů neproniknutelného křoví.“

„Nemohli byste toho kousek vykácet a něco tam pěstovat?“ zeptal se Martin.

„A co daně?“ odsekl Willard, když vyjížděli obloukem z lesa na kruhovou parkovací plochu před rozlehlým cihlovým domem s bílými sloupy, které se nejasně rýsovaly v mženi.

V přízemí nebyla žádná světla, jen záclonou v jednom okně prvního poschodí pronikal bledý přísvit a celý dům se mohutně zvedal z temnoty.

„Mělo by tu svítit aspoň jedno světlo u vchodu, Lindo,“ řekl Willard.

„To ta naše nová služebná,“ řekla Linda. „Pořád jí to říkám, ale ona šetří až hrůza.“

Willard zastavil, všichni vystoupili z vozu a Martin si vzal ze zadního sedadla kufr.

„Pokochejte se pohledem na tuto skvostnou architekturu,“ řekla Linda, když vystoupili po schodech a procházeli sloupovím k domovnímu vchodu. „Strašidelný zámek v dórském slohu.“

„Jen počkej, až uvidíš vnitřek,“ řekl Willard, otevřel dveře a rozsvítil. „Ten to všechno vynahrazuje. A ty louky kolem dokola jsou ohromné pro děti.“

„Má to tu ještě jednu velikou výhodu,“ řekla Linda, svlékla si kabát a hodila ho přes židli ve vytapetované předsíni. „Televizní obraz je tu pod psa.“

Vešli do obývacího pokoje, Linda rozsvítila lampy a Willard nalil každému trochu whisky, aby se měl Martin při prohlížení domu čím osvěžit. Obývací pokoj byl velký, vzdušný a útulný, na stěnách plno obrazů a všude spousta knih a časopisů a drobných, jen zčásti užitekových předmětů, všelijak roztroušených. Martin se usmál, když to uviděl a rozpoznal, jak se neukázněná, lehkovážná povaha jeho sestry odráží v těch jiskřivých barvách, nesčetných vázách, květinách, starožitných drobnůstkách a v ovzduší malebného nepořádku, který v pokoji panoval i teď, v jednu hodinu v noci, ačkoliv v něm celý večer nikdo nebyl.

Linda si zula střevíce a usadila se do rohu velikého gauče, nohy natáhla před sebe, sklenici whisky v obou dlaních, a muži usedli proti ní; byli ospalí, ale nikomu se nechtělo ukončit ten družný večer. „Teda Martine,“ řekla Linda, „to jistě nemyslíš vážně, že se tu nechceš aspoň týden zdržet.“

„Musím odjet v pondělí do Bostonu,“ odpověděl Martin. „A ve středu odtamtud letím do Paříže.“

„Chlapci budou zklamáním bez sebe,“ řekla Linda. „Ale možná že se tady o víkendu s někým seznámíš a pak změníš rozhodnutí. Jsme pozváni na tři společenské podniky.“

Martin se zasmál. „Ještě štěstí, že musím do toho Bostonu,“ řekl. „Aspoň se tam trochu zotavím.“



Linda šplouchala whisky ve sklenici. „Johne,“ řekla, „možná že by nebylo marné si ho teď podat a promluvit mu do duše.“

„Je hrozně pozdě, Lindo, nemyslíš?“ namítl Willard, poněkud nesvůj.

„O čem se mnou chcete mluvit?“ zeptal se Martin podezíravě a už předem se začínal cítit jako mladší bratříček.

„No víš,“ spustil Willard, „když jsme s Lindou spolu telefonovali, potom, co jsme dostali tvůj telegram, začali jsme to počítat... No a jestli se nemýlíme, tak jsi už třikrát změnil zaměstnání od té doby, cos dostudoval.“

„Čtyřikrát,“ řekl Martin.

„Nejdřív jsi byl v New Yorku,“ řekl Willard, pamětliv svých povinností švagra, přítele a solidního občana, který dosud pracuje u firmy, kam nastoupil před patnácti lety, hned jak vyšel ze školy. „Pak v Chicagu. Pak v Kalifornii. A teď zas frčíš do Evropy. Už nejsi žádný kluk a snad by ses měl trochu usadit...“

„Hele, neber to tak zgruntu,“ řekla Linda, zneklidněná tím, jak zatvrzele se Martin tvářil, když tam tak seděl a poslouchal a hrál si se sklenicí. „Vždyť ty tady řečníš jak na promoci nebo jako když generál Patton pronáší projev k armádě, Johne. My jsme si jenom tak říkali,“ obrátila se k Martinovi, „že se jednou taky dočkáš, že přikvačí třicítka a život ti začne utíkat pod rukama...“

Willard se na ni zazubil: „Zjistilas ty, když přikvačila třicítka, že ti život utíká pod rukama?“

„Jako písek v potoce,“ Linda se zahihňala a Martinův obličej začal jihnout.

„Ale přesto je to důležité,“ řekla Linda, už zase vážná.

„Z hezkých chlapců se tak snadno stanou flinkové, zvlášť ve Francii.“

„Neumím dost francouzsky, aby se ze mne mohl stát flink,“ řekl Martin vesele. Vstal a dotkl se sestřiných vlasů na temeni a pak šel k nízkému stolku u okna, který používali jako bar, aby si přidal do whisky trochu ledu.

„My jsme ti jen chtěli poskytnout takovou menší nevtíravou výstrahu,“ vysvětlovala Linda. „Ani nás ne- napadne...“

„Hele,“ řekl Martin a díval se pátravě z okna, „čeká- te ještě nějakou návštěvu?“

„Návštěvu?“ opakoval Willard překvapeně. „Tak poz- dě?“

„Venku je nějaký člověk a dívá se dovnitř,“ řekl Mar- tin. Natáhl krk, aby dohlédl až na roh domu. „A o bal- kon je opřený žebřík... Teď ten chlap zmizel...“

„Žebřík!“ Linda vyskočila. „Děti!“ Vyběhla z pokoje a pádila nahoru po schodech, oba muži v patách za ní.

V předsíni před ložnicí dětí stála lampa a v jejím svět- le viděl Martin oba malé chlapce pokojně spát v postýl- kách, postavených u protilehlých stěn pokoje. Z poote- vřených dveří do vedlejšího pokoje bylo slyšet chrápání služky. Zatímco se Willard s Lindou přesvědčovali, že dětem nic nechybí, Martin přistoupil k oknům. Byla otevřená, ale vchod na balkon uzavíraly dlouhé okeni- ce, jimiž nebylo hnuto. Martin okenice otevřel a vyšel na balkon, který vedl přes celé průčelí domu a sloupy u vchodu jej podpíraly. Noc byla sychravá a temná, mrholení zhoustlo a světlo z přízemních oken na něm vytvářelo matoucí odraz. Martin zašel až k okraji bal- konu a podíval se dolů. Zleva od postranní zdi domu

zaslechl šelest, obrátil se tím směrem a zahlédl bílou skvrnu, která se rychle pohybovala na tmavém pozadí stromů. Martin se otočil, proběhl dětským pokojem a cestou šeptl Willardovi. „Je dole. Na tamté straně.“

Willard se rozběhl za ním a Martin už bral čtyři schody najednou, rozrazil domovní dveře a uháněl vyštěrkovanou vozovkou kolem žebříku za roh domu. Willard sebral v hale baterku, ale ta nebyla dost silná a její světlo nemohoucně poskakovalo po svažitém zarostlém vlhkém trávníku a po husté změti křoví a stromů, v níž vetřelec zmizel.

Bez valné naděje, že něco objeví, se Martin s Willardem prodírali houštinou, rozdírali se o trní, brouzdali vrstvami promočeného spadaného listí a šlehali mrštně a slídivě světlem baterky kolem dokola. Vztekem nemohli ani promluvit, a kdyby byli toho člověka dopadli, musel by být ozbrojený a odhodlaný své zbraň použít, aby vyvázl se zdravou kůží. Ale nic neviděli, nic neslyšeli.

Po pěti minutách se Willard vzdal. „Ale co, nemá to cenu,“ řekl. „Pojď zpátky.“

Vraceli se domů mlčky. Když došli až k okraji trávníku, uviděli na rohu balkonu Lindu, jejíž siluetu zakreslovalo do tmy světlo za okenicemi dětského pokoje, teď otevřenými. Nakláněla se dolů a strkala do žebříku, až se konečně zakomíhal a spadl na zem.

„Našli jste ho?“ zavolala na Martina a Willarda.

„Ne,“ řekl Willard.

„V žádném pokoji nebylo s ničím ani hnuto,“ řekla Linda. „Nedostal se vůbec dovnitř. Tohle je náš žebřík. Zahradník ho odpoledne potřeboval a musel ho zapomenout venku.“

„Jdi dovnitř,“ zavolal na ni Willard. „Vždyť tam na-  
hoře zmrzneš.“

Martin a Willard se naposled rozhlédli po tmavém  
trávníku a po strmé, temné stěně lesa. Počkali, dokud  
Linda nevešla zpátky do dětského pokoje a nezavře-  
la okenice. Pak vstoupili do domu. Martin zůstal dole  
a Willard se šel ještě jednou podívat na děti. Obýva-  
cí pokoj už Martinovi nepřípadal tak veselý a přívě-  
tivý jak prve.

Když Willard s Lindou zase sešli dolů, stál Martin  
u téhož okna, z něhož zahlédl žebřík a toho člověka  
dole na trávníku.

„Jsem to ale idiot,“ řekl. „Čekáte ještě návštěvu?“ Ka-  
jícíně zavrtěl hlavou. „Takhle pozdě v noci.“

„Omlouvá tě jedině, žes právě přijel z Kalifornie,“  
řekla Linda.

Zasmáli se a všem se ulevilo; Willard jim nalil ješ-  
tě trochu whisky.

„Měl jsem dělat, že ho nevidím a tvářit se úplně při-  
rozeně a vyjít postranními dveřmi ven...“ řekl Martin.

„Takhle chytře jednají lidi jen ve filmech,“ pozna-  
menal Willard. „Ve skutečnosti říkají: ‚Čekáte ještě ná-  
vštěvu?‘“

„Abys věděl,“ vzpomněl si Martin, „já mám dojem,  
že bych toho chlapa poznal, kdybych ho zase uviděl.  
Vždyť byl jen necelé dva metry ode mne a světlo z ok-  
na padalo přímo na něho.“

„Vypadal jako zločinec?“ zeptala se Linda.

„V jednu ráno vypadá každý jako zločinec,“ řekl  
Martin.

„Zavolám na policii a ohlásím to,“ rozhodl Willard,  
vstal a zamířil do haly k telefonu.

„Ale Johne,“ řekla Linda a natáhla k němu ruku, aby ho zastavila. „Počkej do rána. Když je teď zavoláš, přihrnou se sem jako velká voda a budeme vzhůru celou noc.“

„Ale prosím tě, tady ti někdo leze po baráku a zkouší, jak se vloupat dovnitř, a ty bys to nechala jen tak?“ řekl Willard.

„Nebude to k ničemu. Takhle v noci ho tam venku jakživ nenajdou,“ pochybovala Linda.

„To je pravda,“ řekl Martin.

„A jenom vtrhnou dětem do pokoje a probudí je a vystraší...“ Linda hovořila překotně a nervózně. Předtím byla naprosto klidná, ale teď u ní nastala reakce a zřejmě nemohla ani klidně posedět, ani mluvit jako normálně. „Jaký to má smysl? Nebuď paličatý.“

„Kdo je paličatý?“ opáčil Willard překvapeně. „Řekl jsem jenom, že bychom měli zavolat policii. Tobě taky připadá, že jsem paličatý, Martine?“

„No, když ti mám říct pravdu...“ začal Martin rozšafně, aby uklidnil sestru.

Ale Linda mu skočila do řeči. „A stejně nic neudělal, uznej! Konec konců se jen podíval do okna. Nemá cenu ponocovat celou noc jenom kvůli tomu, že se člověku někdo koukne do okna. Vsadila bych se, že to nebyl žádný lupič.“

„Jak to myslíš?“ zeptal se Willard ostře.

„Co už tady máme, aby to stálo za ukradení? Šperky veškeré žádné a ten jediný kožich, co vlastním, je sedm let starý, a jestli ten zloděj nebyl dočista praštěný pavlačí...“

„Tak co tu dělal s tím zatraceným žebříkem?“ rozkřikl se Willard.

„Snad to byl jenom nějaký zvědavý starý kocour,“ řekla Linda.

„Jenom!“ Willard do sebe obrátil plnou sklenici. „Kdyby ses tady věčně nešpacírovala nahá při vytažených roletách...“

„Prosím tě, nebuď takový frfňa,“ řekla Linda. „Kdo už mě v tomhle domě může vidět? Veverčáci?“

„Ty to neděláš jen v tomhle domě, ale všude, kde se ubytujeme,“ řekl Willard. „Tyhle dnešní ženské!“ Otočil se rozhořčeně k Martinovi. „Počkej, až se oženíš a nebudeš dělat nic jiného než v jednom kuse stahovat rolety, aby americká veřejnost nemohla obdivovat vnady tvé ženy pokaždé, když se svléká nebo obléká.“

„Nebuď takový suchar, John,“ pozvedla Linda hlas. „Koho by napadlo, že tady uprostřed lesů...?“

„Mě by to napadlo,“ odpověděl Willard. „A toho chlapa s tím žebříkem to napadlo taky, nemyslíš?“

„Kdo ví, co tomu strašilo v hlavě?“ řekla Linda. „No tak dobrá, ať je po tvém. Ode dneška budu stahovat všechny rolety v domě. Ale je to příšerné. Muset takhle žít ve vlastním domě. Jako v kriminále.“

„To ještě neznamená, že žiješ jako v kriminále, když si někdy pro změnu natáhneš župan,“ řekl Willard.

„John,“ řekla Linda řezavým hlasem, „s tebou je ten malér, že sotva se něco semele, začneš se tvářit jako vyřezávaný svatý.“

„Hele, velectění,“ řekl Martin, „já jsem si sem přijel odpočinout.“

„Promiň,“ řekl Willard stroze a Linda se nuceně zasmála.

„Měli byste si koupit psa,“ podotkl ještě Martin.

„On psy nenávidí,“ řekla Linda a začala zhášet lampy. „To radši žije v bunkru.“

Tím rozhovor skončil, a když šli spát, nechali v dolejší hale pro jistotu rozsvíceno, ačkoli bylo zřejmé, že vetřelec, ať už to byl kdokoli a měl jakékoli úmysly, se této noci určitě nevrátí.

Ráno zavolal Willard na policii a tam mu slíbili, že se přijdou podívat. Linda si musela pracně vymyslet záminku, jak vystrnadit děti až do oběda z domu, protože nechtěla, aby viděly policisty a začaly se vyptávat a nakonec ztratily pocit bezpečí ve vlastním domově. Nebylo snadné chlapce vylákat ven, protože mermomocí chtěli zůstat se strýčkem. Nemohli pochopit, proč Martin nechce jít s nimi, a on jim nemohl říct, že musí zůstat, aby sdělil policii popis muže, který cíhal za oknem jejich pokoje, zatímco spali.

Když policejní vůz přijel, byly děti už pryč. Oba policisté se rozvázně prošli po zahradě, prohlídli si s profesionálním zájmem žebřík, balkon i les a dělali si poznámky. Když se Martina zeptali, jak ten člověk vypadal, Martin trochu zrozpačitěl, protože jim mohl poskytnout jen velmi nepřesný popis, a měl dojem, že policisty zklamal.

„Vím docela jistě, že bych ho poznal, kdybych ho znovu uviděl,“ řekl Martin, „ale nebylo na něm vůbec nic zvláštního, čeho bych se mohl chytit. Rozumíte, neměl žádnou nápadnou jizvu ani pásku přes oko, ani zlomený nos nebo tak něco.“

„Jak starý byl?“ zeptal se Madden, starší z obou policistů.

„No tak středně, seržante,“ řekl Martin. „Mezi třiceti a pětáctýřiceti, řekl bych.“

Willard se usmál a Martinovi neušlo, že Madden dělá, co může, aby se nesmál taky.

„No víte přece, jak to myslím,“ řekl Martin. „Tak něco mezi tím.“

„Jakou měl barvu obličeje, pane Brackette?“ zeptal se Madden.

„No víte, v tom světle a v té mlze...“ Martin zaváhal a pátral v paměti. „Připadal mi bledý.“

„Byl plešatý?“ Madden si udělal poznámku do notýsku. „Nebo měl hodně vlasů?“

Martin zase zaváhal. „Mám dojem, že měl nějaký klobouk,“ řekl.

„Jaký klobouk?“

Martin pokrčil rameny. „No zkrátka klobouk.“

„Nebo spíš čepici?“ nadhodil Madden.

„Ne, myslím, že ne. Byl to klobouk.“

„A jak byste popsal jeho postavu?“ pokračoval Madden plánovitě a všechno si poznamenával. „Byl vyčouhlý, nebo spíš zavalitý, co říkáte?“

Martin vrtěl rozpačitě hlavou. „Obávám se, že vám moc nepomůžu,“ řekl. „Stál tamhle pod oknem a světlo mu dopadalo jen na hlavu a já... tohle vám opravdu nemůžu říct. Vypadal... no, můj dojem byl, že je takový... no zkrátka pořez.“

„Máte podezření, kdo by to mohl být, seržante?“ zeptal se Willard.

Oba policisté se na sebe uvážlivě podívali. „Víte, pane Willarde,“ řekl Madden, „v každém městě najdete dva tři lidi, co se procházejí po nocích venku. Vyšetříme to. Teďka se staví to nové nákupní středisko vedle



banky a je tam spousta dělníků z New Havenu.“ Zavřel notes a zastrčil ho do kapsy. „Jestli něco vypátráme, dáme vám vědět.“

„Vím docela jistě, že bych ho poznal, kdybych ho uviděl,“ opakoval Martin, aby si napravil reputaci.

„Až něco zjistíme,“ řekl Madden, „požádáme vás, abyste šel s námi a omrkl si některého z podezřelých.“

„Já zítra večer odjíždím,“ řekl Martin. „Do Francie.“

Pohledy, jimiž se zase oba policisté dorozuměli, tlumočily zcela nepokrytě jejich názor na občanskou uvědomělost Američana, který je svědkem zločinu a pak si klidně pláchne do Francie.

„No uvidíme, co se dá dělat,“ řekl Madden těžkopádně a beze stopy optimismu.

Martin s Willardem se dívali za odjíždějícím policejním autem. „Záhada je,“ řekl Willard, „jak to ti policajti dovedou narafičit, že si člověk před nimi pokaždé připadá jako zločinec.“

Pak šli zpátky do domu a Willard zatelefonoval Lindě, že už může přivést děti, že policie odešla.

Na večer byli pozváni k přátelům na koktejl a potom zase k jiným na večeři. Linda nejdříve řekla, že po tom, co se stalo, ji ani ve snu nenapadne, aby nechávala děti v domě samotné a že nikam nepůjde. Nato se jí Willard zeptal, jak to vlastně míní dělat – hodlá trčet doma celé večery, dokud dětem nebude dvacet? A vůbec, řekl Willard, ten vetřelec ze včerejška má teď jaksepatří nahnáno a bude se jejich domu na sto honů vyhýbat. Linda uznala, že Willard má pravdu, prohlásila však, že to tedy musí povědět služebné. Bylo by nemorální, prohlásila, odejít si, jako by se nechumelilo,

a ani ji nevarovat. Není ovšem vyloučeno, upozornila zároveň svého muže, že si služebná zabalí svých pět švestek a odejde. Je u nich teprve šest týdnů, žádná mladice to už není a moc klidnou náuru taky nemá. Poté se Linda odebrala do kuchyně a Willard začal nervózně přecházet po obývacím pokoji a vykládat Martinovi: „Jestli budu muset shánět zase novou služku, je to můj konec. Od té doby, co jsme se sem nastěhovali, vystřídalo se jich u nás už pět.“

Ale Linda vyšla z kuchyně s úsměvem a prohlásila, že služka je rozšafnější, než se zdálo, a že tu zprávu přijala s klidem. „Na znásilnění je už moc stará,“ řekla Linda, „a má ráda děti, tak prý tu zůstane.“

Willard strčil žebřík do garáže a zamkl jej tam, a všechny okenice v dětském pokoji, v Lindině a ve své ložnici i v koupelně mezi oběma ložnicemi pevně zevnitř zahákoval, protože okna všech těchto místností vedla na balkon, u něhož byl včera ten žebřík přistaven.

Na koktejlovém večírku, navlas stejném jako všech tisíc koktejlových večírků, které se tohoto sobotního večera pořádaly v okruhu jednoho sta mil okolo New Yorku, vyprávěli Willard a Linda o příhodě s vetřelcem a Martin se ho zase snažil popsat a stejně jako předtím při rozhovoru s policisty si připadal jako učiněný hlupák, že nedokáže přesně vylíčit, jak ten muž vypadal. „Měl ten klobouk stažený do očí a nevýrazný obličej a byl takový spíš pobledlý, jak jsem už říkal seržantovi, a celý napjatý...“ Už když to Martin říkal, uvědomoval si, že portrét toho člověka, zahlédnutého oknem za mlžnaté noci, doplňuje, že napětí v tváři toho

muže je nový objev, vyrvaný z hlubin paměti, že se ta tvář v jeho mysli zjednodušuje, zvýrazňuje, že dostává heraldické, symbolické, pralidské rysy, stává se hrozivým zjevením, které civí z temnoty mokvajících pralesů na křehké bezpečí ohraničeného kruhu světla.

Noční návštěvník Willardových podnítil kdekoho k vyprávění různých historek o lupičích, vetřelcích a únoscích.

„... a najednou se vám ten chlápek ukázal ve světlíku, bylo to v Západní třiadvacáté, v létě, a světlík byl otevřený a můj kamarád utíkal nahoru a začal ho honit po střechách a nakonec ho doběhl a vtom vám ten chlap vytáhl nůž a můj přítel musel dostat pět transfuzí krve, než se z toho vykřesal. To se ví, policie ho nikdy nedopadla.“

„... nabitou pětačtyřicítku. Hned u postele, hezky po ruce, ve dne v noci. Dneska máte všelijakých těch chuligánů všude plno. Ale jen ať někdo zkusí vlézt ke mně do domu a uvidí, jaké mu uchystám přivítání. A když já střelím, tak nikoho nešanuju, nemyslete si.“

„... řetěz na dveřích a všechno, co měli v zásuvkách a ve skříních, naházené na jednu hromadu na koberci. A co tam ještě prováděli, ženské a chlapi dohromady, no to vám ani nemůžu vykládat, ale jistě si to umíte představit. Policie pak říkala, že takovou spoušť udělají pokaždé, zvlášť když nejsou spokojeni s kořistí. Ale ti mí známí můžou dávat vinu jen sami sobě, když se nastěhovali do čtvrti, kde to je samý Portorikánec.“

„... on měl chov těch velikých německých dog, už je to hodně dávno, to se ví, ale tenkrát, jak unesli Lindbergovo dítě, vyprodal všechny psy, co měl. A utřil za ně třikrát víc, než žádal předtím.“